

A Világítástechnikai Társaság hírlevele

3.évf. 3.szám 2004. június

SEGÉDLET AZ EURÓPAI ÚTVILÁGÍTÁSI SZABVÁNY ALKALMAZÁSÁHOZ

A zalakarosi Közvilágítási anket kiemelt témája volt az újonnan megjelent útvilágítási szabvány és annak alkalmazása. A VTT és a Magyar Világítástechnikáért Alapítvány (MVA) gondozásában jelent meg az a számítógépes program, amely segítséget nyújt a szabvány gyakorlati használatához.

Az interaktív formában használható döntési segédlet lehetővé teszi az útvilágítási osztályok meghatározását és az ahhoz tartozó világítástechnikai jellemzők megállapítását. A benne szereplő leírások és számszerű ajánlások a 2004. májusától hatályos, de magyar hivatalos fordításban még nem hozzáférhető MSZ EN 13201-2...4 szabvány, valamint a hozzá tartozó TR 13201-1 műszaki jelentés előírásain alapulnak.

A segédlet lépésről-lépésre végigvezet azon az összetett folyamaton, amely egy útvilágítási feladathoz, forgalmi helyzethez rendelhető számszerű műszaki paraméterek megállapításához szükséges. Használatát egyaránt ajánljuk a települési önkormányzatok útvilágítással foglalkozó szakembereinek, a világítástechnikai tervező mérnököknek, a közvilágítás létesítésével, üzemeltetésével foglalkozó vállalkozások műszaki vezetőinek és a közúti közlekedési igazságügyi műszaki szakértőknek.

A kapott eredmények alkalmasak egy új világítási berendezés tervezésekor elérendő műszaki jellemzők meghatározására, de arra is használhatók, hogy egy meglévő világítási rendszer felülvizsgálatakor megállapíthassuk, hogy a rendszer megfelel-e a szabvány előírásainak.

A programot tartalmazó CD 5.000 Ft + ÁFA áron a VTT-nél, vagy az MVA-nál megrendelhető (1042 Budapest, Árpád út 67, tel: 06 30/537 9897), illetve a Világítás Házában, a klubnapok nyitvatartási idejében a helyszínen megvásárolható. A jelszóval védett program licensze egy gépre való telepítést engedélyez.

SZABVÁNYFIGYELŐ

Hírlevelünk legutóbbi számának megjelenése óta a világítástechnikával kapcsolatos következő új szabványok jelentek meg:

MSZ EN 61000-4-1:2004 Elektromágneses összeférhetőség (EMC). 4-1 rész: Vizsgálati és mérési módszerek. Az IEC 61000-4 szabványsorozat áttekintése.

MSZ EN 61000-4-14:2004 Elektromágneses összeférhetőség (EMC). 4-14 rész: Vizsgálati és mérési módszerek. Feszültségingadozással szembeni zavartűrési vizsgálat

A szabványokat az MSZT címoldalas jóváhagyó közleménnyel vezette be magyar nemzeti szabványként. Ennek megfelelően szövegük az eredeti angol

nyelvű szöveg.

MÚZEUMI TÁRGYAK VÉDELME

A CIE közzétette 157:2004 sz. publikációját, mely a fényre érzékeny múzeumi tárgyak világításával foglalkozik. A kiadvány első része azokat a folyamatokat foglalja össze, amelyek a sugárzás által okozott károsodásért felelősek.

A második rész áttekinti azokat jelenlegi ismereteinket és a legújabb kutatásokat, amelyek e folyamatok késleltetésével vagy elkerülésével kapcsolatosak.

A befejező rész gyakorlati ajánlásokat tartalmaz a múzeumok világítására, foglalkozik a kiállítási tárgyak megvilágításával, és a kiállítás ideje alatt a tárgyra jutó expozíció ellenőrzésével. A javasolt módszerek figyelembe veszik a legújabb kutatási eredményeket, más szervezetek kiadott ajánlásait, és a világ vezető múzeumainak gyakorlatát.

A 35 oldalon megjelent kiadványt, amelyet az érdeklődők a CIE Magyar Nemzeti Bizottságánál rendelhetnek meg, 6 ábra és 8 táblázat egészíti ki.

További információ: www.cie.kee.hu/mnb_hun.html

Hírlevelünk következő száma már csak a nyári hónapok után, várhatóan szeptemberben jelenik meg. Addig is minden kollégánknak kellemes nyári szabadságot és hozzá jó időt kívánunk!

RENDEZVÉNY NAPTÁR

□ 10. nemzetközi fényforrás technológiai és tudományos szimpózium.

Toulouse, 2004. július 20-22. További információ: www.ls-symposium.org

□ 27. ECVF konferencia a vizuális érzékelésről. Budapest, 2004. augusztus 22-26. További információ: www.ecvp.hu

□ Fényszennyezés konferencia, Debrecen, az Akadémiai Bizottság székháza, Thomas Mann u. 49., 2004. szept. 22., 10-17 h. A fényszennyezés korunk egyik új kihívása, amely az utóbbi időben került a környezetvédelem által is számításba veendő káros környezeti hatások listájára. A konferencia célja a figyelem ráirányítása a fényszennyezésnek a természeti és települési környezetre gyakorolt káros hatásaira, valamint a megakadályozás műszaki és jogi lehetőségeinek ismertetése és közös állásfoglalás kialakítása. Rendező: a Hortobágyi Nemzeti Park igazgatósága. További információ: hnp@www.hnp.hu

□ Világítástechnikai ankét, Budapest, 2004 október 13-14. A jelentkezési lap a pontos hellyel az Elektrotechnika programtájékoztatójában fog megjelenni. Előadás tartására a rendezvény szervezőjénél, Böszörményi Bélánál lehet jelentkezni a vtt@mee.hu e-mail címen.

□ Lux et Color Vespremiensis 2004 konferencia, 2004. okt. 21. VEAB Veszprémi Székháza, Vár u. 37. A Veszprémi Egyetem és a VEAB Alkalmazott fény- és színtani munkabizottság rendezvénye, melynek célja a fény- és színtan területén elért eredmények bemutatása a hazai szakembereknek

és PhD hallgatóknak. Előadások és poszterek bejelentésének határideje:

2004. augusztus 15, részvételi jelentkezés határideje szept. 15.

Jelentkezés, további információ a bodrogi@almos.vein.hu e-mail címen.

□ e+e nemzetközi elektrotechnikai és elektronikai szakvásár, Budapest, 2004. 10. 20-22, Syma rendezvénycsarnok, 1146 Budapest, Ifjúság útja 2.

□ 5. Európai szimpózium az éjszakai égbolt megóvásáról. Belgium, 2005. május 6-7. További információ: www.darksky.org

□ 10. LUX EUROPA konferencia, Berlin, 2005. 09. 19-21. Előadások tartására legkésőbb 2004. 09. 30-ig lehet jelentkezni a lichttechnik@ee.tuberlin.de e-mail címen. Három fajta előadással lehet jelentkezni: 15 perces szakmai előadással, poszterrel, és 5 perces rövid szóbeli ismertetéssel kiegészített poszterrel. A konferencia témái: fénykeltés, bel- és kültéri világítás, intelligens energia-hatékony gazdaságos világítási rendszerek, a fény dinamizálása, természetes világítás, fény és egészség, fotobiológia és fotokémia, fény és környezet. Hivatalos nyelvek: angol, francia, német. A jelentkezések elfogadásáról a szerzőket 2004 végéig értesítik.

VILÁGÍTÁSTERVEZŐ SZOFTVER

A világítástervező programokat készítő Oxytech cég megjelentette a hazánkban is elterjedten használt Litestar program 7.0 változatát. A program

újításai közé tartozik többek között a fényképszerű látványképet előállító

□ Ray Tracing □ modul. A fotorealistikus megjelenítést kibővítették a

színek telítettségének beállíthatóságával. Egyszerűsödött az ívelt falakat

is tartalmazó alaprajz elkészítése és módosítása, javították a lámpatestek

fotometriai jellemzőinek megjelenítését, amely egy új ikonnal érhető el. Új

funkció teszi lehetővé a lámpatestek vagy a bútorzat körív mentén történő

kiosztását. Továbbfejlesztették a visszavonási funkciót, és lehetőség nyílik

a tervezési eredmények hordozható, pdf formátumban történő előállítására.

A látványkép VRLM formában menthető, ezáltal virtuálisan körbejárható

a megtervezett helyiség. A program továbbra is alkalmas a szabványos

Eulumdat fotometriai fájlok kezelésére, ezáltal □ idegen □ lámpatestek is importálhatók.

A korábban meglévő 11 nyelvi változat (köztük a magyar)

mellett megjelent az orosz is. A teljesen működőképes, 30 napig vagy 100

indításig használható demo változat a www.oxytech.it honlapról tölthető le.

MUNKAHELYEK VILÁGÍTÁSA

Több tagtársunk jelezte, hogy az újonnan bevezetett EN szabványok világítástechnikai előírásai és a hazai jogszabályi előírások nincsenek teljes

összhangban. Az elsősorban a munkavédelmi szabályozással kapcsolatos

kérdésben a VTT állásfoglalásért fordult az illetékes államigazgatási

szervekhez. A kapott tájékoztatás értelmében felhívjuk minden érdekelt

kollégánk figyelmét arra, hogy az Országgyűlés 2004. március 22-én elfogadta

a 2004 évi XI. törvényt, amely a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. Törvényt módosítja. A törvénymódosítás 4.§-a értelmében:

□ Munkavédelemre vonatkozó szabálynak minősül a nemzeti szabványosításról szóló jogszabály figyelembevételével a munkavédelmi tartalmú nemzeti szabvány annyiban, hogy a magyar nyelvű nemzeti szabványtól különböző megoldás alkalmazása esetén a munkáltató köteles - vitás esetben - annak bizonyítására, hogy az általa alkalmazott megoldás munkavédelmi szempontból legalább egyenértékű a vonatkozó szabványban foglalt követelménnyel, megoldással. □ Munkavédelmi szempontból elsősorban az MSZ EN 12464 munkahelyi világítási szabvány előírásait kell figyelembe venni. Örömmel adunk hírt róla, hogy az MSZT felvette idei szabványosítási tervébe a jelenleg még csak angol nyelven hozzáférhető szabvány magyar változatának elkészítését.

FÉNY a MEE VTT hírlevele. Szerkeszti: Arató András Felelős kiadó: Nagy János
VTT, 1042 Budapest, Árpád út 67 Internet: www.vilagitashaza.hu/vtt e-mail: vtt@mee.hu
(A javaslatokat, híreket, észrevételeket a fenti címekre várjuk.)